

Glosář

aspekty mluveného jazyka

- rozsah
- správnost

certifikát

- kvalifikační osvědčení
- udělování certifikátů

cíl

- autoregulovaný ~
- cílená interakce
- cílové standardy, normativně stanovené cíle
- dosažení stanovených cílů
- dosažitelný ~
- náročný ~
- proklamovaný ~
- stanovený ~
- učební ~
- vytyčení cíle
- zadání si vlastních cílů
- záměr, cílový záměr

cílový

- c. jazyk/kultura/společenství

cvičení

- c. zaměřené na gramatické tvary
- doplňovací ~
- pohovor
- pojednání, slohová práce
- přiřazovací ~
- volné řečové c. gramaticky zaměřené
- výběr odpovědi z několika možných

činnost(i)

- aplikační ~
- č. předcházející vlastnímu poslechu
- č., která nevyžaduje okamžitou reakci
- hravé užívání jazyka
- interakční ~
- jazykové ~
- mentální ~
- produktivní ~
- receptivní ~
- učební, studijní ~
- zprostředkující ~, mediační ~

dovednost(i)

- dedukce

aspects of spoken language

- range
- accuracy

certificate

- qualification
- certification

goal, objective, target

- self-directed objective
- goal-oriented interaction
- attainment targets
- achievement of objectives
- attainable goal
- challenging goal
- stated objective
- designated objective
- learning objective
- goal setting
- self-setting of objectives
- aim

target

- target language/culture/community

exercise

- formal ~
- gap-filling ~, fill-in ~
- interview
- essay
- matching ~
- grammar-focused fluency ~
- multiple choice

activity(ies)

- exploitation ~
- pre-listening ~
- non-immediate response ~
- ludic activities
- interaction ~
- language ~
- mental ~
- productive ~
- receptive ~
- learning ~
- mediating ~

skill(s)

- inferring

- deduktivní ~
- interpersonální ~
- organizační ~
- řídicí d. učitele
- učební ~
- učitelské ~

funkční styl**grafické znázornění sémantického pole****gramatická tabulka****hodnocení**

- formativní ~
- h. didaktické (h. školní úspěšnosti)
- h. jazykové způsobilosti/úrovně ovládání jazyka
- h. na základě dojmu
- h. na základě řízeného úsudku
- h. podle kontrolního seznamu
- hodnotící tabulka
- informátor, laický posuzovatel
- kalibrace
- kontrolní seznam pro ~
- kritériální ~
- normativní ~
- partner v komunikaci/zkoušející u ústní zkoušky
- posuzovatel
- praktičnost (proveditelnost) testu
- průběžné ~
- referenční porovnávání
- sumativní ~

hodnotitel**hravé užívání jazyka****chyba**

- míra závažnosti chyb
- nesystémová/občasná ~
- překnutí
- systémová ~

interakce

- i. „z očí do očí“
- nepřijít o slovo, neztratit slovo
- předat slovo
- střídání partnerů v promluvě
- ujímání se slova

jazyk

- interjazyk (cílový jazyk ovlivněný působením výchozího jazyka)
- j. komunikace ve třídě
- j. sloužící k řízení výuky
- jazykové společenství
- jazykové vyjádření, znění
- mluvený jazyk naživo
- osvojení, osvojování jazyka
- působení jazyka na žáka („vystavení“ jazyku)
- rodný ~
- spisovný ~
- střídání jazykových kódů
- varianta spisovného jazyka

- inferencing ~
- interpersonal ~
- organisational ~
- classroom management ~
- learning ~
- teaching ~

register**mind-map****table of forms****assessment**

- formative ~
- achievement ~
- proficiency ~
- impression(-based) ~
- guided judgement
- checklist rating
- ~ grid
- informant
- calibrating
- checklist
- criterion-referenced ~
- norm-referenced ~
- interlocutor
- rater
- feasibility
- continuous ~
- benchmarking
- summative ~

assessor**ludic uses of language****error, mistake**

- error weighting
- mistake
- slip
- error

interaction

- face-to-face ~
- keep the turn
- turn giving
- turn taking
- taking the floor

language

- interlanguage
- classroom ~
- ~ of classroom management
- speech community
- wording
- live speech
- ~ acquisition
- exposure to a ~
- native ~
- standard speech
- language switching
- standard dialect

- vyučovací ~, ~ vyučování
- znakový ~
- jazyková způsobilost, ovládání jazyka**
- kompetence**
 - dílčí ~
 - diskursní ~, vyjadřovací
 - existenciální ~
 - k. výstavby textu
 - polykulturní ~, /k. vztahující se k různým kulturám
 - mnohostranná ~
 - nevyvážená ~
 - složená ~
 - studijní ~
 - vícejazyčná ~
 - vrozená ~
 - vyjadřovací ~, diskursní
- kommunikace – aspekty**
 - informační mezera
 - komunikativní pohnutka
 - partner v komunikaci, zkoušející u ústní zkoušky
 - sdělení
 - vstupní informace, vstupní data, vstupní jazykový obsah, input
 - výstup, výstupní informace, output
- modelový deskriptor**
- motivace**
 - vnější ~
 - vnitřní ~
- multilingvismus (mnohojazyčnost)**
- oblast užívání jazyka**
 - pracovní ~
 - veřejná ~
 - vzdělávací ~
- otázka**
 - doplňující, následná ~
 - otázka s předem známou odpovědí
 - referenční otázka
- ovládání jazyka, jazyková způsobilost**
- potřeby**
 - nejzákladnější (jazykové) ~
 - základní ~
 - zjišťování potřeb
- povědomí (viz uvědomělost)**
- pregraduální příprava učitelů**
- profil**
 - nevyvážený jazykový ~
 - polykulturní ~
 - p. přechodného rázu
 - vytváření profilů
- promluva, projev**
- předmět (školní)**
 - mezipředmětový přístup
 - modul zaměřený na mezipředmětové vztahy
- přízvuk (regionální, cizí, atd.) viz výslovnost**

- ~ of instruction/education/tuition, medium of instruction
- sign ~
- proficiency**
- competence**
 - partial ~
 - discourse ~
 - existential ~
 - (schematic) design ~
 - pluricultural ~
 - multiple ~
 - uneven ~
 - composite ~
 - learning ~
 - plurilingual ~
 - innate ~
 - discourse ~
- communication – aspects**
 - information gap
 - communicative drive
 - interlocutor
 - message
 - input
 - output
- illustrative descriptor**
- motivation**
 - extrinsic ~
 - intrinsic ~
- multilingualism**
- domain**
 - occupational ~
 - public ~
 - educational ~
- question**
 - follow up ~
 - display ~
 - referential ~
- proficiency**
- needs**
 - survival ~
 - simple ~
 - ~ assessment
- awareness**
- initial teacher training**
- profile**
 - uneven language ~
 - pluricultural ~
 - transitory ~
 - profiling
- discourse**
- subject**
 - cross-curriculum approach
 - cross-curriculum module
- accent**

Rámec – kritéria (viz 1.6)

- logicky uspořádaný
- srozumitelný
- ucelený

reakce

- r. učitele na výkon studenta, zpětná vazba
- zjevná jazyková ~

rozřazovací test**standard**

- cílové standardy
- standard-norma
- vzdělávací standardy

strategie komunikace

- neúspěšný počátek komunikace
- pokus o vhodnější formulaci
- s. jak se vyhnout sdělení/ úhybná ~
- snaha o shodné pojetí významu, dohadování
- s. promluvy

student (ten, kdo se učí)

- autokorekce
- sebehodnocení
- snadno použitelný pro studenty (např. slovník)

stupnice

- dílčí ~
- modelová ~
- princip větvení
- společná ~ Rámce
- s. úrovní ovládnutí jazyka/jazykové způsobilosti
- s. známek
- všeobecná ~
- vyrovnávání stupnic
- zaměření ~
 - s. určená k diagnostickým účelům
 - s. zaměřená na hodnotitele
 - s. zaměřená na tvůrce testů
 - s. zaměřená na uživatele

text

- diskursivní ~
- editovaný ~
- graficky členěný ~ (výrazně)
- charakteristika textu
- interpretace textu
- mluvený ~
- neupravený autentický ~
- psaný ~
- složitost textu
 - kognitivní ~
 - lingvistická ~
 - s. textu vyplývající z jeho uspořádání
- smysluplný úsek textu
- souvislý ~
- syntakticky složitě uspořádaný ~
- syntakticky správně uspořádaný ~
- t. odstupňovaný podle obtížnosti
- upravený ~

Framework – criteria

- coherent
- transparent
- comprehensive

response

- feedback
- overt ~

placement test**standard**

- attainment targets
- norm
- learning parametres

communication strategy

- false start
- communication repair
- avoidance ~
- negotiation
- discourse strategies

learner, student

- self-correction
- self-assessment
- learner-friendly (e. g. a dictionary)

scale

- sub-scale
- illustrative ~
- branching principle
- common Framework ~
- proficiency ~
- grading ~
- overall ~
- equating
- scale orientation
 - diagnosis-oriented ~
 - assessor-oriented ~
 - constructor-oriented ~
 - user-oriented ~

text

- discursive ~
- edited ~
- sign-posted ~
- text characteristics
- text interpretation
- spoken ~
- untreated authentic ~
- written ~
- complexity of a ~
 - cognitive ~
 - linguistic ~
 - organizational ~
- chunk of a ~
- connected ~
- structurally complex ~
- well structured ~
- graded ~
- modified ~

tvorba kurikula

učení (se)

- autoregulované ~
- formálně organizované ~
- mimoškolní ~
- průběh učení/studia
- řízené samostudium
- samostatné ~, autonomní ~
- učení jak se učit
- uvědomělé ~
- zvládací ~

učitel

- školitel učitelů, metodik
- učitel v praxi, řadový učitel

úkon

úloha

- angažovanost v úloze, zapojení do úlohy
- cíl úlohy
- dokončení úlohy
- lingvistická složitost úlohy
- nácvik úlohy
- náročná, podnětná ~
- náročnost úlohy
 - kognitivní ~
 - operační ~
- nároky na zpracování úlohy
- obeznámenost s typem úlohy
- obratné zacházení s úlohou
- provedení úlohy
- proveditelná ~
- realizace úlohy
- splnění úlohy
- uspořádání úlohy
- vzájemná závislost úloh
- vzájemný poměr úloh
- zadání, pokyny k úloze (zvl. v testu)

úroveň

- kritériální ~
- prahová ~ (ovládání jazyka)
- Společné referenční úrovně
- úrovně ovládání jazyka
- úrovně zvládnutí/osvojení učiva

uspořádání

- principy ~
 - gramatická obtížnost
 - inherentní složitost
 - komunikativní užitečnost mluvnické kategorie
 - obtížnost učební látky z hlediska procesu učení
 - přirozené pořadí osvojování (jazykových jevů)

uvědomělost, povědomí

- jazykový cit, jazykové povědomí
- uvědomělé učení
- zvyšování uvědomělosti v přístupu k jazykovým jevům

curriculum design

learning

- self-directed ~
- formal ~
- out-of-school ~
- ~ progression
- guided self-study
- autonomous ~, independent ~
- ~ to learn
- ~ awareness
- mastery ~

teacher

- ~ trainer
- practitioner

action

task

- ~ involvement
- ~ goal
- ~ completion
- linguistic complexity of a ~
- ~ rehearsal
- challenging ~
- load of a ~
 - cognitive ~
 - processing ~
- processing demands of a task
- ~ familiarity
- ~ manipulation
- carrying out a ~
- feasible ~
- ~ implementation
- ~ accomplishment
- ~ organization
- ~ interdependence
- weighting of tasks
- rubrics

level

- criterion ~
- Threshold ~
- Common reference levels
- proficiency levels
- attainment levels

ordering, organisation

- ordering principle
 - grammar difficulty
 - inherent complexity
 - communicative yield of a grammar category
 - learning load
 - natural acquisition order

awareness

- language ~
- learning ~
- raising language ~

uživatel

- samostatný ~ (B1, B2)
- sebejistý ~
- uživatel základů jazyka (A1, A2)
- zkušený ~ (C1, C2)

větvení

- princip větvení

výkonnostní test**výrok (hodnotící)****výslovnost**

- méně obvyklá ~
- pečlivá ~
- spisovná ~

vyučování

- vrstevnické ~

vzdělání

- bilingvní ~
- dosažené ~
- odborné ~
- primární ~
- profesní ~
- sekundární ~
 - nižší ~
 - vyšší ~
- specializační ~
- všeobecné školní ~

vzdělávání

- celoživotní ~
- další ~
- oblast ~

zkouška

- z. jazykové způsobilosti

znalost(i)

- dosažené ~ a schopnosti
- faktografické ~
- praktické ~ jazyka
- praktické ~
- veškeré ~, které má student k dispozici
- zautomatizované schématické ~
- z. o jazyce
- z. okolního světa
- z., které nejsou zprostředkovány výukou

známka

- neprospěl ¹⁾
- prospěl ¹⁾
- uspokojivě ¹⁾
- výborně ¹⁾
- u zkoušky s výsledkem prospěl/neprospěl
- známky (ve škole, v kursu)
- známkování (testu)

zprostředkování, mediacce**user**

- independent ~
- confident ~
- basic ~
- proficient ~

branching

- branching principle

performance test**statement****pronunciation**

- unfamiliar accent
- clear speech
- standard accent

teaching

- peer ~

education

- bilingual ~
- educational background
- vocational ~
- primary ~
- professional ~
- secondary ~
 - lower ~
 - upper ~
- specialised ~
- general initial ~

education

- life-long ~
- further ~, continuing ~
- educational sector

exam

- proficiency ~

knowledge

- attainments
- factual ~
- working ~ of a language
- know-how
- background ~
- routinised schematic ~
- linguistic ~
- ~ of the world
- untutored ~

grade

- fail
- pass
- credit
- distinction
- pass/fail ~
- achievement grades
- rating

mediation

Poznámka 1: známky a jejich překladové ekvivalenty se vztahují k textu na str. 40–42.